

Mijn werk en mijn stage

In dit thema leren de leerlingen woorden rondom werk, bijbaantjes en stage.

- In *In de klas* vertellen ze waar ze graag zouden willen werken en waarom. Ook oefenen de leerlingen met het vragen om informatie.
- In *Naar buiten* gaan de leerlingen op bezoek bij een bedrijf dat hen interessant lijkt. Ze vragen om informatie.
- Bij *Slot* kijken de leerlingen terug op dit thema.

Inhoud	Nodig
<p>In de klas Intro</p> <ol style="list-style-type: none"> Ik leer woorden Ik praat mee Ik leer zinnen Ik leer zinnen Ik praat met jou Ik lees Ik speel het spel <p>Naar buiten</p> <ol style="list-style-type: none"> Start in de klas Naar buiten (60 minuten) Terug in de klas <p>Slot</p> <ol style="list-style-type: none"> Ik denk en ik praat 	<p>In de klas Voorblad</p> <ol style="list-style-type: none"> Handleiding Praatje Handleiding Een-tweetje + Vragen en antwoorden Gespreksstrookjes Handleiding Dialoog met kaartjes + Gesprekskaartjes Gesprekskaartjes <p>Naar buiten</p> <ol style="list-style-type: none"> Taalkaart <i>Mijn werk en stage</i>

Doelen

Alfa A	Alfa B	Alfa C
<p>Woordenschat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kent enkele woorden om een gesprek over werk en stage te begrijpen. 	<p>Woordenschat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kent de meest voorkomende woorden om te praten over werk en stage. 	<p>Woordenschat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kent voldoende woorden om een gesprekje te voeren over werk en stage.
<p>Spreken en gesprekken voeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informele gesprekken: Kan iemand begroeten en kan afscheid nemen. 	<p>Spreken en gesprekken voeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informele gesprekken: Kan een wens uiten, zoals om een bepaalde opleiding te gaan doen: <i>Ik wil...</i> • Informatie uitwisselen: Kan kort reageren op vragen, zoals <i>Wat doe je graag?</i> 	<p>Spreken en gesprekken voeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informele gesprekken: Kan een kort gesprekje voeren met de docent en met medeleerlingen. Kan hierbij iets vertellen over zichzelf, over interesses, over wat hij/zij wil doen (opleiding/ werk).

Alfa A	Alfa B	Alfa C
		<ul style="list-style-type: none"> • Informatie uitwisselen: Kan (in eenvoudige woorden) zeggen wat hij wel of niet leuk vindt en vragen wat anderen wel en niet leuk vinden.
<p>Functioneel schrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrij schrijven: Kan losse woorden over zichzelf en over hobby's en wensen overschrijven. 	<p>Functioneel schrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrij schrijven: Kan in losse woorden iets over zichzelf en over hobby's en wensen opschrijven. 	<p>Functioneel schrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantekeningen, berichten, formulieren: Kan korte opmerkingen als geheugensteuntje voor zichzelf noteren ter voorbereiding op een afspraak. • Vrij schrijven: Kan schriftelijk antwoord geven op eenvoudige vragen over zichzelf of een bekende, bijvoorbeeld op de vraag <i>Wat wil je doen?</i>

Woorden		
Startwoorden	Basiswoorden	Extra woorden
<ul style="list-style-type: none"> • alstublieft • baantje • beroep • dank u wel • wil (ik wil...) 	<ul style="list-style-type: none"> • baan • baas • bedrijf • belangrijk • beleefd • bezig • collega • daarom • docent • dokter • duidelijk • formulier • gevaarlijk • goed • kapper • kok • opleiding • stage • supermarkt • tijd (op tijd komen) • vragen (mag ik wat vragen) • wanneer • werk • winkel • ziekenhuis 	<ul style="list-style-type: none"> • brandweerman • café • politieagent • solliciteren • sportschool • timmerman

In de klas

Intro

Introduceer kort het thema aan de hand van het voorblad en de leerdoelen. Gebruik hierbij eventueel een aantal afbeeldingen van doelwoorden.

1 Ik leer woorden

Luister naar de docent. Wat zie je? Praat samen.

Laat de leerlingen naar de foto's kijken van mensen met werkkleding aan. Leid het gesprek: welk werk of beroep hebben deze mensen? Voorbeeldvragen:

- *Wat zie je?*
- *Wat is het werk/beroep van deze mensen?*
- *Ken je iemand met dit werk?*
- *Heb je wel eens gewerkt? Wat voor werk?*

Schrijf belangrijke woorden op het bord en laat de leerlingen deze woorden herhalen. Doe dit op de 'ik-wij-jij'-manier: spreek eerst zelf het woord uit, laat het woord klassikaal herhalen en laat de leerlingen het daarna individueel zeggen.

Differentiatie

- Alfa A luistert vooral of geeft antwoord met enkele woorden of ja/nee.
- Alfa B- en C-leerlingen kunnen vragen uitgebreider beantwoorden.

2 Ik praat mee

Nodig: Handleiding Praatje

Luister naar de docent. Praat mee.

Doe het *Praatje* (zie de handleiding).

Deel 1

Hallo.

Hallo.

Goedemorgen.

Goedemorgen.

Ik zoek werk.

Ik zoek werk.

Wat voor werk?

Wat voor werk?

Een baantje in de supermarkt.

Een baantje in de supermarkt.

Achter de kassa?

Achter de kassa?

Ja, leuk!

Ja, leuk!

Deel 2

Hoeveel wil je werken?

Hoeveel wil je werken?

Eén dag per week.

Eén dag per week.

Op welke dag?

Op welke dag?

Op zaterdag.

Op zaterdag.

En wanneer wil je beginnen?

En wanneer wil je beginnen?

Volgende week?

Volgende week?

Dat is prima.

Dat is prima.

Woorden tellen

Lees steeds één zin voor. Laat de leerlingen de woorden in deze zin tellen en het aantal vingers opsteken.

Differentiatie

Leerlingen op Alfa A-niveau krijgen de kortste zinnen.

Lees de tekst. Praat mee.

Lees het *Praatje* nog eens voor en laat de leerlingen meelezen. Lees dan nog eens voor en laat weer meepraten. Doe het *Praatje* daarna nog een keer zonder tekst erbij.

Schrijf de woorden over.

Begeleid de Alfa A- en B-leerlingen bij het opschrijven/overschrijven van woorden en zinnen.

Luister naar de docent. Wat hoor je? Zet een streep.

Neem met de Alfa C-leerlingen de woorden op het werkblad door. Leg extra nadruk op de beklemtoonde lettergreep. Leg uit dat de leerlingen een streep moeten zetten onder de beklemtoonde lettergreep.

goedemorgen

baantje

supermarkt

kassa

werken

wanneer

beginnen

volgende

dank u wel

Differentiatie

- Alfa A en B schrijven de dikgedrukte woorden over.
- Alfa C doet de verstavaardigheidsoefening.

3 Ik leer zinnen

Nodig: Handleiding Een-tweetje + Vragen en antwoorden

Luister naar de docent. Praat mee.

Doe het *Een-tweetje* (zie de handleiding) met de zinnen uit de bijlage. Neem één voor één de vragen en antwoorden uit de bijlage door. Laat elke leerling de vraag en het antwoord herhalen.

Speel vraag en antwoord heen en weer: stel zelf de vragen en laat de leerlingen (klassikaal of individueel) het juiste antwoord teruggeven. Stel eerst vragen waarop de leerlingen met *ja* moeten antwoorden.

Voeg eventueel extra vragen en antwoorden toe als het *Een-tweetje* makkelijk gaat en laat leerlingen antwoorden met *nee*.

Differentiatie

- Alfa A krijgt vragen die ze kunnen beantwoorden met *ja*.
- Alfa B antwoordt ook met *nee* of met hele zinnen.
- Alfa C-leerlingen voegen extra vragen en antwoorden toe.

4 Ik leer zinnen

Nodig: Gespreksstrookjes

Luister naar de docent. Praat samen.

Praat met de leerlingen over de afbeeldingen in het leerlingmateriaal. Wat voor beroepen zie je? Wat lijkt de leerlingen leuk? En waarom? Bedenk samen nog meer plekken waar je kunt werken. Schrijf deze beroepen/werkplekken op het bord.

Praat samen.

Wat voor werk vindt de leerling leuk? Leg de leerlingen uit dat ze in tweetallen/in een groepje gaan praten over de plek waar zij willen werken (of stage willen lopen). Bespreek samen welke zinnen je kunt gebruiken. Schrijf de zinnen op het bord.

- *Ik wil werken in ...*
- *Ik vind ... leuk.*
- *Het werk is belangrijk/gevaarlijk/etc.*

Maak tweetallen van de Alfa B- en C-leerlingen. Geef elk tweetal een setje strookjes. Laat de leerlingen aan de hand van de strookjes een gesprekje voeren. Er zijn twee blanco strookjes waarop de leerlingen zelf nog extra vragen kunnen schrijven. Leg uit dat ze op de plek van de rode woorden ook andere woorden kunnen zetten. Zet de Alfa A-leerlingen in een groepje. Begeleid hen bij het gesprekje.

Is een vrij gesprekje nog te moeilijk? Gebruik dan de werkvorm *De kring rond* (zie de handleiding).

Differentiatie

- Alfa A praat in een groepje met de docent.
- Alfa B en C praten in duo's.

Schrijf op.

Wat voor werk vindt de leerling leuk? Begeleid de leerlingen bij het opschrijven van de woorden of zinnen.

Differentiatie

- Alfa A schrijft het beroep over van het bord.
- Alfa B schrijft een zin over van het bord.
- Alfa C schrijft zelf zinnen op over werk.

5 Ik praat met jou

Nodig: Handleiding Dialogo met kaartjes + Gesprekskaartjes

Luister naar de docent. Kijk naar de foto's.

Print de kaartjes uit de bijlage en knip de afbeeldingen los. Er zitten twee blanco kaartjes in het materiaal waarop leerlingen eventueel zelf nog een beroep kunnen opschrijven. Geef iedere leerling een kaartje.

Vraag aan de leerling: *Wat voor werk wil je doen?* De leerling antwoordt met: *Ik wil ...*
Leg zo nodig de nieuwe woorden uit, beeld uit of laat een leerling uitleggen/uitbeelden.

Voeg als het goed gaat vragen toe:

- *Bij wat voor bedrijf kun je werken?*
- *Moet je voor dit beroep een opleiding doen?*

Praat samen.

Laat de leerlingen nu rondlopen en elkaar vragen stellen:

- *Waar wil je werken?*
- *Wat voor werk wil je doen?*
- *Bij wat voor bedrijf kun je werken?*
- *Moet je een opleiding doen?*

Differentiatie

- Alfa A luistert naar Alfa B en C die elkaar vragen stellen.

6 Ik lees

Ronde 1

Lees de teksten voor. De leerlingen luisteren (en lezen dus nog niet mee). Herhaal eventueel.

Ronde 2

Laat de leerlingen de tekst(en) lezen, zelfstandig, in duo's of onder begeleiding van de docent.

Snelle leerlingen kunnen de tekstjes ook al lezen als ze eerder klaar zijn met oefeningen in de les en lezen nu opnieuw, of doen een schrijfoefening met de teksten.

Differentiatie

- Alfa A leest de dikgedrukte woorden. De docent begeleidt bij het lezen.
- Alfa C schrijft de verhalen (uit het hoofd) over.

Ronde 3

Laat de leerlingen de inhoud van de tekstjes actief verwerken. Kies hiervoor een van de oefeningen uit de handleiding *Lezen*.

7 Ik speel het spel

Nodig: Gesprekskaartjes

Luister naar de docent.

Geef elke leerling een kaartje (zie bijlage) en maak duidelijk dat ze dit kaartje niet aan anderen mogen laten zien. Neem zelf ook één kaartje. Laat de leerlingen vragen beantwoorden zoals:

- *Hoeveel letters heeft het woord?*
- *Wat is de eerste letter?*
- *Wat is de laatste letter?*
- *Heeft het woord een 'a'?*
- *Hoeveel lettergrepen heeft het woord?*
- Etc.

Doe zo nodig voor.

Speel het spel met de klas.

De leerlingen spelen het spel *Hoeveel letters?*. Dit kan klassikaal of door de leerlingen onderling gespeeld worden, afhankelijk van hoe gevorderd de leerlingen zijn. Begeleid de leerlingen bij het spelen.

Differentiatie

- Alfa A luistert/geeft antwoord.
- Alfa B en C stellen de vragen.

Naar buiten – Ik vraag: Kan ik hier werken?

Vooraf:

- Onderzoek bij welk bedrijf in de buurt leerlingen in een groepje kunnen gaan kijken. Of organiseer een gezamenlijk bezoek aan een bedrijf.
- Zorg ervoor dat de leerlingen de *Naar buiten*-opdracht op papier mee kunnen nemen bij het doen van de opdracht.

8 Start in de klas**Nodig: Taalkaart *Mijn werk en stage******Luister naar de docent. Praat samen.***

De leerlingen gaan informatie vragen bij een bedrijf. Bespreek de vragen:

- *Welk bedrijf vind je leuk?*
- *Welk beroep lijkt jou leuk?*
- *Wil je ergens werken?*
- *Welke informatie heb je nodig?*

Zorg ervoor dat elke leerling vertelt welk beroep hij/zij leuk vindt.

Wat gaan de leerlingen zeggen? Oefen met de leerlingen wat ze kunnen zeggen. Bijvoorbeeld:

- *Ik zoek een baantje.*
- *Ik wil hier graag werken.*
- *Ik wil graag informatie.*
- *Bij wie moet ik dan zijn?*
- *Heeft u een formulier voor mij?*

Gebruik hiervoor de werkvorm *De kring rond* (zie de handleiding), met de vragen en antwoorden van het *Een-tweetje*.

Stap 1. Taal?

Laat de leerlingen de woorden en zinnen die ze willen onthouden hier opschrijven.

Stap 2 en 3. Hoe? Nodig?

Laat leerlingen bedenken hoe ze het gaan aanpakken en wat ze nodig hebben en laat ze dit opschrijven of aanvinken in het formulier. Wanneer gaan ze de opdracht doen en met wie? Moeten er praktische zaken geregeld worden? Willen ze bijvoorbeeld tekeningen of foto's ter steun meenemen? Verdeel de leerlingen in groepjes van drie zodat leerlingen samen naar hun gewenste bedrijf kunnen. Maak eventueel duo's van de leerlingen: koppel een Alfa A-leerling aan een B- of C-leerling.

Laat elk groepje besluiten op welk moment ze naar welk bedrijf gaan en wat ze daar gaan doen.

Bespreek en laat zo veel mogelijk noteren.

Stap 4. Doen!

Laat hier aantekeningen maken voor zichzelf voor wat ze gaan doen, of waar ze op moeten letten (duidelijk praten, niet één maar drie dingen vertellen, etc., als geheugensteun). Controleer of bij elke leerling duidelijk is wat hij/zij straks moet doen: laat elke leerling vertellen waar hij naartoe gaat en welke vragen hij daar gaat stellen.

Variatie

Doe het gesprek eerst eenmaal voor, bijvoorbeeld:

Ik ga naar de supermarkt in Utrecht. Ik wil graag informatie. Ik ga vragen: 'Kan ik hier werken?' 'En wat moet ik dan doen?'. 'Heeft u een formulier voor mij?'

Denk ook aan zinnen als:

- *Het is een opdracht voor school.*
- *We moeten een foto maken.*
- *Dank u wel.*

Variatie

Vraag eerst enkele gevorderde leerlingen dit klassikaal voor te doen en laat de leerlingen daarna in tweetallen praten.

9 Naar buiten

Laat de leerlingen de *Naar buiten*-opdracht doen. Geef de opdracht mee als huiswerkopdracht.

De leerlingen gaan op pad naar de werkplek van hun keuze. Ze vragen daar om informatie en eventueel ook om een formulier.

Elk groepje maakt foto's van de werkplek.

Differentiatie

- Alfa A loopt mee met de Alfa B- en C-leerlingen: ze luisteren vooral en maken de foto's.
- Alfa B- en C-leerlingen voeren het gesprek.
- Alfa C-leerlingen vullen eventueel een formulier in.

10 Terug in de klas**Hoe ging het?**

Bespreek met de leerlingen de activiteit na. Besteed hierbij aandacht aan de uitvoering van de opdracht, op inhoud en uitvoering, of laat presenteren. Laat ze hierbij gebruik maken van hun foto.

- Hebben ze de werkplek gevonden?
- Wat hebben ze gevraagd?
- Welke informatie hebben ze gekregen?
- Hoe was dat (leuk, spannend, goed, niet goed gegaan)?

Laat de leerlingen de kaart invullen. Wat ging goed? Wat kan beter? Wat wil je nog leren of oefenen?

De leerlingen schrijven in alle vakjes ten minste één woord.

Slot

11 Ik denk en ik praat

Denk na over de lessen.

Bespreek met de leerlingen wat ze allemaal gedaan hebben in dit thema. Bespreek wat ze er nog van weten. Vraag wat de leerlingen nog meer zouden willen weten over dit onderwerp en wat ze willen leren. Inventariseer welke woorden ze geleerd hebben in dit thema. Laat ze deze woorden in hun woordenschrift schrijven. Doe nog een activiteit met deze woorden (rendictee, taboe, sorteeroefening, etc.).

Zet kruisjes in het schema.

Laat de leerlingen kruisjes zetten in het schema. Laat leerlingen in groepjes vergelijken wat ze hebben. Of maak klassikaal een inventarisatie.

Differentiatie

Leerlingen vullen in tweetallen het schema in.